

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив школе: ОШ „Исидора Секулић“	Снежана Кицин, професорка разредне наставе
Место, општина: Панчево, Панчево	
Школска управа: Зрењанин	
Реализација наставе математике у одељењу трећег разреда са учеником који напредује по индивидуалном образовном плану : Пример добре праксе инклузивног образовања у ОШ “Исидора Секулић”, Панчево	
Кључне речи: основна школа, спектар аутизма, математика	
Опис примера добре праксе	
<p>Индивидуално образовни план креирамо за ученике којима је потребна подршка у образовању и васпитању, што подразумева квалитетно, примерено образовање и васпитање у складу са потребама и интересовањима ученика и увек у вршњачкој групи.</p> <p>Процес реализације активности ученика који се образује по ИОП-у, подразумева добро познавање јаких страна и интересовања ученика, као и добру процену за подршком, како би се дете развијало.</p> <p>Овде се ради о ученику са аутизмом, за кога се од првог разреда настава реализује према ИОП-у са прилагођеним програмом. На самом почетку школовања детета, акценат је стављен на развијање социјалних и комуникацијских вештина, као и на самосталност и бригу о себи, с тим што су ове активности биле испуњене и образовним садржајима.</p> <p>Од првог разреда, уз помоћ учитељице, ученик је стварао свој математички речник уносећи у „свеску-речник“ кључне појмове и симболе, што је касније користио приликом решавања текстуалних задатка. Саму технику израчунавања за 4 рачунске операције је усвајао и вежбао током три године.</p> <p>Јаке стране ученика на почетку трећег разреда:</p> <ul style="list-style-type: none">- зна да сабира и одузима до 1000, без прелаза и са прелазом;- ради задатке у етапама;- сарађује у подстицајној групи;- позитивно реагује у ситуацији у којој је омогућено вршњачко учење;- жели да ради на часу исто што и друга деца. <p>Приоритетне област деловања у трећем разреду: учење и комуникацијске вештине</p>	

РЕАЛИЗАЦИЈА ЧАСА

Наставна јединица	Сабирање и одузимање троцифреног и двоцифреног броја
тип часа	утврђивање
циљ часа	утврдити поступак сабирања и одузимања; формирање математичког израза; мере и мерења; аналитичко читање, повезивање података из текста.
облици рада	фронтални, групни и индивидуални
методе рада	метода разговора, аналитичко-синтетичка
наставна средства	илустрације на картонима; математичке приче за рад по групама; додатни наставни лист за ученике који желе више да вежбају. ФЦ табла и фломастери

1. АКТИВНОСТ

Ученици говоре о својим омиљеним бајкама и причама. Учитељица их усмерава ка причама и бајкама у којима се помињу бројеви. Приказује им картоне са илустрацијама које асоцирају ученике на тачан назив бајки и прича.

Када се неко од ученика сети наслова, има право друговима да постави два питања везано за ту причу.

Ученик који ради по ИОП-у на основу слике са картона, препознаје бајку „Снежана и седам патуљака“. Препричава је уз помоћ питања учитељице. Поставља два питања друговима из одељења.

2. АКТИВНОСТ

Приликом организације часа, учитељица је, пратећи процес усвајања знања својих ученика, закључила да се њихова знања у погледу технике сабирања вишецифрених бројева, израчунавања вредности математичког израза, као и способности читања текста са разумевањем, разликују. У складу са тим формиране су групе у којима ученици раде. Чланови унутар групе су приближног нивоа математичког знања и приближних способности разумевања прочитаног, тако да се групе међусобно разлукују. Једна група има садржај математичке приче за надарену децу, друга група има садржај приче за средњи ниво стандарда постигнућа, а трећа група ради на садржају математичке приче, који обухвата основни ниво стандарда постигнућа. Циљ

овакве организације рада на часу је даље напредовање ученика, али су њихова знања и способности полазне тачке за даље напредовање.

Последња, четврта група је мешовитог састава ученика. То значи да нису међусобно на истом нивоу знања и способности, па зато имају свако своју математичку причу. Разлози за формирање овакве групе су више окренути ка потребама ученика у развоју личних капацитета, подизањем самопоуздања, пријатнијим радом у групи где добијају подршку својих вршњака и лакше прате образовни процес. Они добијају већу подршку учитељице приликом рада. Када се буду проверавала тачност одговора на питања из математичких прича, они имају задатак да туђе одговоре упореде са својим и на тај начин врше самовредновање свог знања.

Ученик који се образује по ИОП-у је у овој мешовитој групи ученика. Са члановима групе воли да ради, седи поред њих и прати њихова једноставна упутства. Они га подржавају, примећују повећање напетости и узнемирености код њега и поседују стрпљење и упорност. Два ученика из ове групе су у „Кругу пријатеља“ те недеље.

Напомена – „Круг пријатеља“ је активност из ИОП-а. Сваке недеље 2 ученика, који се добровољно јаве, имају задатак да помажу ученику који се образује по ИОП-у. Прате његово понашање ван учионице и у школском дворишту. У току дана, после часова обавештавају учитељицу о својим запажањима. И онда заједно са учитељицом праве план за сутрашњи дан.

3. АКТИВНОСТ

На покретној табли или табли исписан је редослед корака:

1. Пажљиво прочитај причу.
2. Читај питање по питање.
3. За свако питање различитом бојом обележи текст у којем су записани подаци који су важни за давање одговора.
4. Покушај изразом да запишеш тражени одговор.
5. Израчунај израз.
6. Упореди резултате са осталим члановима групе.

Сваки члан групе самостално ради.

Ученик који ради по ИОП-у самостално даје одговор на питање број 1 из математичке приче 1 (дата у наставку). Ученици из „Круга пријатеља“, када виде да је урадио 1. задатак, дају невербални знак учитељици, како би она преузела индивидуални рад са њим. Задатке решава по корацима са табле, као и остали ученици и уз помоћ његовог математичког речника, који садржи сличице и кратак текст. У ситуацијама на часу, као што је овај час, (нови садржај, није тип задатака из уџбеника и радне свеске, не користи познате књиге, има више текста у којем се налазе бројеви, а он то не везује за математику), помоћ му представља цртање, илустровање текста, па на тај начин лакше реши задатак. Приликом илустрације текста, на самом почетку ове етапе, помоћ му пружа учитељица у проналажењу кључних речи, цртању и подстицању да запише потребан број и рачунску операцију. У рачунању записаног математичког израза је самосталан.

Петар је кренуо са сестром у град. Добио је од родитеља 480 динара да купи шта жели. Шетајући, ушли су у књижару. Тамо је изабрао фломастере за 96 динара. Успут су срели другарицу Тању која је купила шал за 320 динара и рукавице за 125 динара. Петру је било много драго што је срео Тању. Погледао је на сат. Било је 17 часова и 25 минута. У 19 часова и 15 минута му је почињала омиљена серија. Размишљао је да ли има времена да позове Тању на колаче и топлу чоколаду. Она се наравно обрадовала и прихватила позив.

Док се враћао кући, на трафици је видео омиљене стрипове које није имао. Коштали су 540 динара. Замолио је сестру да му позајми новац. Када их је купио био је врло срећан. Стигао је кући на време да погледа омиљену серију. Дан се веома лепо завршио.

Одговори на следећа питања:

1. После куповине фломастера, колико динара је Петру остало?
2. Колико су коштале рукавице и шал?
3. Колико времена је Пеца имао до почетка омиљене серије?
4. Колико динара је сестра позајмила Петру за куповину стрипова?

МАТЕМАТИЧКА ПРИЧА 2

Два одељења су кренула на излет. У једном је било 26 ученика, а у другом 29. Сместили су се у аутобус од 63 места.

Стигли су на место излета и веома брзо се распаковали. Када су извадили храну, видели су да имају по 3 чоколаде од 250 гр, 10 чоколада од 100гр, 5 смокија од 200 гр. и по 7 литара сока од јабуке, 14 литара сока од рибизле и 16 литара сока од наранџе.

Када су се почастили, одлучили су да мало прошетају. После 10 метара наишли су на игралиште. Били су срећни што могу лепо да се играју. Касније су их учитељице позвале да наставе шетњу. После 24 метра наишли су на стару дрвену кућицу. Хтели су да уђу унутра, али су врата била закључана. На 37 метара од старе кућице, налазио се воћњак. Ту су се упознали са старцем, који им је дозволио да уберу зреле крушке.

Док су грицкали крушке, старац им је испричао необичну причу о старој, дрвеној кућици. Иако је старац причао 85 минута, деца су пажљиво слушала.

Срећни, али и уморни су се вратили кући.

Одговори на следећа питања:

1. Колико је празних места остало у аутобусу?
2. Колико грама хране су имали? Изрази то у килограмима. Колико литара сока су имали?
3. На колико метара од аутобуса су наишли на стару дрвену кућицу?
4. На колико метара старе куће се налазио воћњак?
5. Колико сати и минута је старац причао причу?

МАТЕМАТИЧКА ПРИЧА 3

Саша, Божа и Јован су се пријавили на градско такмичење из математике, које је почињало у 12 часова. Пријављено је 716 деце из свих основних школа.

На сам дан такмичења одустало је 45 такмичара. Распоредили су их у 10

учионица. Тројица другара су била у различитим учионицама. Због тога су још више бринули како ће решити задатке. Било би им лакше да су заједно. Желели су да буду успешни и да се другови из одељења поносе њима. Веома су се трудили да ураде све задатке.

Након 2 сата и 30 минута такмичење је завршено.

Да би сазнао ко је од њих тројице победио, реши следеће задатке. Победник на такмичењу је онај дечак код чијег имена се добије решење са најмањим бројем.

САША

$$(1000 - 427) + 38 - 63 + 20 =$$

БОЖА

$$396 + 64 : 8 - 98 + 274 =$$

ЈОВАН

$$618 - 108 + (235 - 97) + 59 =$$

Одговори на следећа питања:

1. Колико је било такмичара?
2. У колико сати је такмичење завршено?
3. Како се зове победник такмичења?

4. АКТИВНОСТ

Заједничка контрола и анализа питања из приче која су им била тешка. Четврта група, тзв. мешовита група ученика, објашњава друговима сваки одговор и то се записује на табли.

Ученик који ради по ИОП-у пише на табли одговор на питање које је самостално урадио.

5. АКТИВНОСТ

Код куће имају задатак да смисле и запишу кратку математичку причу коју ће дати сутра неком другу из одељења на почетку часа.